

Rådet for nordisk samarbeid om funksjonshinder.

- Referat fra møte 2
2. september, 2021

- Urbefolkning
- Evalueringen
- Handlingsplanen
- Funksjonshindraderåd for unge
- Pandemi

Innhold

Agenda: <https://nordicwelfare.org/funktionshinder/funktionshindersradet/radsmote-2-2021/>

Det andre møte i Funksjonshinderrådet ble gjennomført som et digitalt møte. Seminaret «Indigenous peoples: language culture and life cycle», 31 august og 1 september 2021, var en del av rådsmøtet. Representanter fra alle de Nordiske landene og områdene deltok i møtet.

Tjenestetilbud og menneskerettighets spørsmål for medborgere med urbefolknings bakgrunn og nedsatt funksjonsevne, spesielt kognitive vansker, var et av flere hovedtema for møtet.

Diskusjonen om status for Rådets arbeid med aktivitetene i handlingsplanen og presentasjonen av evalueringen av funksjonshinderrådet og Handlingsplan för nordiskt samarbete om funktionshinder 2018-22, bidro til å skissere noen retninger for rådets arbeid fra 2023.

Barn- og ungdomsperspektivet ble et sentralt tema i møtet. En av anbefalingene i evalueringen er at det etableres et eget funksjonshindreråd for ungdomsrepresentanter. Dette ble støttet av de ungdomsrepresentantene som deltok i møtet.

Rådet vil være involvert i prosjekter, møter og konferanser fremover om hvilke konsekvenser covid-19 pandemien har for medborgere med nedsatt funksjonsevne.

Innhold.....	2
1.Deltakere på Rådsmøte.....	5
2. Gjennomgang av og kommentarer til referat fra Rådsmøte 1	7
3. Aktuelle Nasjonale initiativer, nyheter eller saker siden sist	7
Danmark	7
Handicappolitisk Redegørelse 2021	7
#wethe15	8
Friluftsliv	8
Finland.....	9
Current issues in Finland	9
Second national action plan of the uncrpd	10
Grønland.....	10
Ny lovgivning.....	10
Nye departement	10
Ny handicaptalsmand	10
Island	11
60 års jubileum	11
Fattigdom	11
Norge.....	11
Kampanje om utdanning og arbeid	11
Informasjon fra Norge på rådsmøte	13
Aktuelle FoU-prosjekter:.....	14
Sverige.....	14
Masterprogram i menneskelige rettigheter	14
Förstärkt skattereduktion för personer med sjukersättning och aktivitetsersättning	14
Covid-19:s konsekvenser för personer med insatser enligt LSS	14
73-punktsprogram om arbeidsmarknadspolitikken	15
Åland	15
4.Aktuelt fra Nordens ministerråds sekretariat.....	16
Presentasjon av evalueringen av samarbeide på funksjonshindrede området 2021	16
Utværdering av:.....	16
Syfte med utvärderingen	16
Nordisk nytta	17
Slutsatser	17
Rekommendationer	17
5. Aktuelt fra Nordens velferdssenter.....	19
Info om Nordens velferdssenter (NVC)	19
NVC plass under Nordisk Ministerråd	19
Aktuelle projekt.....	20
Nytt nr i NVC sitt tidsskrift: Nordisk välfärdsforskning.....	21
6. Samarbeidet med det finske ordførerskapet for Nordisk ministerråd 2021	22
7. Samarbeidet med neste års norske ordførerskapet for Nordisk ministerråd 2022.....	23
Temaer.....	24
Universell Utforming som strategi for et bærekraftig Norden	24

Konsekvenser av kriser for mennesker med nedsatt funksjonsevne.....	25
Rettigheter og levekår for utviklingshemmede.	25
Implementering av FN konvensjonen om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne i kommunene. .	25
Urfolk, mennesker med nedsatt funksjonsevne og funksjonshemmede barrierer	25
Tentativ plan for det Norske ordførerskapets aktiviteter i 2022 .	27
8. Rådets søkelys på barn- og ungdom med nedsatt funksjonsevne...	30
9. Nordiskt-arktiskt samarbeide om funksjonshinder	31
10. Nordisk ministerråds handlingsplan	32
Til grunn for diskusjonene var følgende rapporter:	32
Avsluttede aktiviteter:	32
Pågående aktiviteter:	33
Ikke iverksatt:	33
Noen stikkord gruppenes framlegg:	33
11. Kommende aktiviteter	35
September	35
Oktober og November	35
December og Januar 2022	36
Februar.....	36

1. Deltakere på Rådsmøte

Leif	Olsen	VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd	Danmark
Sif	Holst	Danske Handicaporganisationer	Danmark
Päivi	Nurmi-Koikkalainen	Institutet för hälsa och välfärd - THL	Finland
Tea	Hoffrén	Social- och hälsovårdsministeriet	Finland
Pirkko	Mahlamäki	Vammaisfoorumi	Finland
Tóra við	Keldu	MEGD	Färöarna
Puridur Harpa	Sigurdardóttir	Öryrkjabandalag Islands ÖBI	Island
Anna	Bjørshol	Barne- unge og familiedirektoratet	Norge
Eva	Buschmann	Funksjonshemmedes Felles Organisasjon FFO	Norge
Per- Christian	Wandås	Helsedirektoratet	Norge
Janne	Skei	Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO)	Norge
Karin	Flyckt	Socialstyrelsen	Sverige
Håkan	Thomsson	Synskadades Riksförbund	Sverige
Elisabeth	Wallenius	Funktionsrätt Sverige	Sverige
Signe Haugaard	Christensen	Departementet for Børn, Unge, Familier og Justitsområdet	Grønland
Gunilla	Lindqvist	Ålands regering	Åland
Henrik	Lagerberg	Ålands handikappförbund	Åland

Ungdomsrepresentanter

Zakaria	Naser	Ungdomskredsen Dansk handicapforbund	Danmark
Eivind	Diganes	Unge funksjonshemmede	Norge
Margrét Lilja	Aðalsteinsdóttir	The Icelandic Disability Alliance	Island

Sekretariat

Kai	Koivumäki	Nordens välfärdscenter	Finland
Christina	Lindström	Nordens välfärdscenter	Sverige
Gunnar	Michelsen	Nordens välfärdscenter	Norge

Gäster

Joakim	Tranquist	Tranquist utvärdering AB	Sverige
Stina	Sjöblom	Instututet för hälsa och välfärd - THL	Finland

2. Gjennomgang av og kommentarer til referat fra Rådsmøte 1

8-10 mars 2021

Referat finnes her: [Referat Rådsmöte 1 2021 online](#)

Ingen kommentarer eller merknader.

3. Aktuelle Nasjonale initiativer, nyheter eller saker siden sist

<https://nordicwelfare.org/funktionshinder/funktionshinderspolitik-i-norden/>

Rekkefølge: Danmark, Finland Färöarna, Grönland, Island, Norge, Sverige og Åland.

Danmark

Handicappolitisk Redegørelse 2021

«Handicappolitisk Redegørelse 2021 giver et overblik over en bred vifte af initiativer på nationalt niveau i 2019 og 2020 til gavn for mennesker med handicap.

I redegørelsen præsenterer de enkelte ministerier de væsentligste initiativer i de seneste to år for at fremme ligebehandling af mennesker med handicap i relation til de bærende principper i FN's handicapkonvention. Redegørelsen er udarbejdet i regi af Ministeriernes Handicapudvalg, som er et tværministerielt udvalg med Social- og Ældreministeriet som formand.»

https://sm.dk/Media/637643625445622060/Handicappolitisk_redegoerelse_2021.pdf

#wethe15

De danske handicaporganisasjonene og samarbeidspartnere er aktiv med i kampanjen #wethe15. Kampanjen ble lansert i forkant av Paralympics i Tokyo.

<https://www.wethe15.org>

<https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/WeThe15.aspx>

<https://www.paralympic.org/news/wethe15-global-human-rights-movement-1-2-billion-persons-disabilities>

https://youtu.be/Ng6mT_EJy2Q

Friluftsliv

Ny rapport fra Danske Handicaporganisasjoner kartlegger mennesker med nedsatt funksjonsevne sin opplevelse av tilgjengelighet til naturopplevelser.

<https://handicap.dk/nyheder/ny-rapport-dette-staar-vejen-sikre-tilgaengelig-natur-alle>

Udsnit af hovedkonklusioner:

- 60% vil gerne være mere friluft aktive, end de er i dag.
- 27% oplever det som en barriere for at blive mere friluft aktive, at de er afhængige af ledsagelse.*
- 20 % oplever, at mangelfulde fysiske rammer udgør en barriere for friluft aktivitet.

(* Note: Undersøgelsen er foretaget blandt mennesker med handicap og pårørende, der har ressourcerne til at besvare. Havde man foretaget undersøgelser aktivt ude på landets bosteder, ville dette tal med stor sandsynlighed være langt højere.)

<https://handicap.dk/sites/handicap.dk/files/media/document/DH%20friluftundersogelse%202021.pdf>

Eksempel på tilrettelagt naturopplevelse i Danmark:

<https://friluftsradet.dk/nyheder/koldings-nye-shelters-alle-kan-komme-til>

Finnland

Current issues in Finland

- Social and Health Care reform: laws concerning the reform were passed in the Parliament in June 2021
 - The objective of the reform is to ensure equal access to health and social services
 - The reform will transfer the responsibility for services to 22 health and social services counties instead of 310 municipalities
 - Regional implementation has now begun
- Non-discrimination act is renewed (some parts of the act)
- National implementation of the European Accessibility Act ongoing
- A disability legislation reform continues
 - The new legislation will replace both the current Disability Services Act and the Act on Special Care for People with Intellectual Disabilities

Second national action plan of the uncrpd

- National action plan 2021-2023 "Right to Social Inclusion and Equality" was published 2/2021 (the first one made for years 2018-2019)
- Determines the national objectives and actions for disability policy for the current governmental period
- 13 content areas and 110 actions
- Different Ministries are committed to the implementation
- **Now published also in English and in Swedish**

Grønland

Ny lovgivning

Det er kommet på plass en ny lovgiving om tilsyn med sosiale området, inkludert nye regler for tilsyn med døgn institusjoner.

<https://naalakkersuisut.gl/~media/Nanoq/Files/Kundgoerelser/DK/2021/Bekendtgoerelser/Nalunaarutit%20%20Selvstyrets%20bekendtgrelse%20nr%2049%20af%2031%20august%202021%20om%20tilsyn%20med%20det%20sociale%20omrdeda.pdf>

Nye departement

Det er opprettet to nye forvaltningsorganer som er relevant for funksjonshindrededeområdet på Grønland.

Departementet for Børn, Unge, Familier og Justitsområdet

<https://naalakkersuisut.gl/da/Naalakkersuisut/Departementer/MIIIAN/Meeqqat-Inuusuttut-Ilaqtariillu>

Departement for Sociale Anliggende og Arbejdsmarked

<https://naalakkersuisut.gl/da/Naalakkersuisut/Departementer/ISN>

Ny handicaptalsmand

I september vil ny handicaptalsmand være på plass på Grønland.

<https://tilioq.gl/om-os/handicaptalsmanden/>

Island

60 års jubileum

Öryrkjabandalagið, OBI - The Icelandic Disability Alliance feiret 5. September sitt 60 års jubileum.

<https://www.obi.is/is/utgafa/frettir/oryrkjabandalagid-fagnar-60-ara-afmaeli>

Fattigdom

Funksjonsnedsettelse som medvirkende årsak til fattigdom er et tema som har vært debattert på Island i det siste. Den samme debatten er også løftet fram fra Åland. Et tema er barnefattigdom i familier der den eneste voksne har nedsatt funksjonsevne.

Norge

Kampanje om utdanning og arbeid

Slipp oss til! Ikke la fordommene dine knuse drømmene våre!
(Hovedfilm)

https://youtu.be/g_5d6yipkLU

Slipp oss til! Synstolket hovedfilm

<https://youtu.be/1qS8zvY7kOM>

Flytt deg! Ikke la fordommene dine stå i veien for jobbdømmen min

<https://youtu.be/C4PngQBEZhM>

SYNSTOLKET Flytt deg! Ikke la fordommene dine stå i veien for meg

<https://youtu.be/6KxUZHlgVZQ>

- 1. «Skolen burde forstått funksjonsnedsettelse og funksjonshemming i lys av den sosiale modellen og CRPD [FN konvensjonen for funksjonshemmedes rettigheter].»
- 2. «Noen burde faktisk veiledet og presenterte en guide for hva man har krav på. Var nesten for utslitt til å gjøre det selv, men bare måtte, ellers ville jeg falt ut.»

- 3. «Lytt, bistå etter behov, se etter løsninger. Ikke lag begrensninger, men gi muligheter.»
- 4. «Det kunne vært bedre oppfølging fra rådgiver, og tettere dialog med lærere.»
- 5. «Mange er ofte på sykehus, og bare det å få spørsmål om hvordan det går kan endre mye.»
- 6. «Tilrettelegging er viktig. Jeg hadde skoleskyss for å spare tid og energi i hverdagen. Eget rom sto alltid disponibelt om jeg trengte hvile eller å ta medisiner.»
- 7. «BPA inn i skolen hadde gjort livet mye enklere. Det blir en kontinuitet i assistansen som blir gitt og det hadde vært mer forutsigbart for meg som elev.»
- **8. «Viktigheten av å føle seg sett, hørt og trodd på er uvurderlig for å fullføre.»**
- 9. «Oppmuntre til at man kan få til noe etter VGS som studier eller jobb, og hjelpe med å finne ut hva.»
- 10. «Forstå at jeg har ett liv etter VGS jeg også, og har like høye forventninger og håp som de andre elevene.»

Informasjon fra Norge på rådsmøte

- Ny handlingsplan for universell utforming - "Bærekraft og like muligheter – et universelt utformet Norge".
- Likeverds- og mangfoldsutvalg er satt ned i Norge - hvordan sikre et samfunn som gir rom for mangfold og annerledeshet – bidra til likestilling og demokratisk deltakelse
- Ny tilskuddsordning – økt deltakelse for barn og unge med funksjonsnedsettelse (oppfølging etter koronapandemien)
- Forslag til ny opplæringslov og endring i friskoleloven
- Velferdsteknologiprogrammet er forlenget – velferdsteknologi til barn og unge med funksjonsnedsettelse

Aktuelle FoU-prosjekter:

- Universell utforming i museene
- Hvilke samfunnsøkonomiske analyser finnes på området universell utforming? Hvilke områder kan det være aktuelt å gjennomføre samf. øk analyser på?
- Bruk av kunstig intelligens i offentlig sektor og risiko for diskriminering og «Algoritmisk diskriminering»
- Gjennomføring av EUs tilgjengelighetsdirektiv – Vi utreder en generell plikt til universell utforming av IKT i arbeidslivet
- Vi planlegger et FoU-prosjekt om barn og unge med funksjonsnedsettelse og deres deltakelse i organiserte aktiviteter på kulturfeltet

Sverige

Masterprogram i menneskelige rettigheter

Hösten 2019 lanserades ett nytt masterprogram inom det tvärvetenskapliga området för mänskliga rättigheter vid avdelningen för Mänskliga rättigheter, Historiska institutionen.

<https://www.mrs.lu.se/utbildning/vill-du-studera-manskliga-rattigheter/>

Förstärkt skattereduktion för personer med sjukersättning och aktivitetsersättning

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/departementsserien-och-promemorior/2021/09/forstarkt-skattereduktion-for-personer-med-sjukersattning-och-aktivitetsersattning/>

Covid-19:s konsekvenser för personer med insatser enligt LSS

<https://www.socialstyrelsen.se/om-socialstyrelsen/pressrum/press/indragna-aktiviteter-har-bidragit-till-okad-psykisk-ohalsa-bland-personer-med-funktionsnedsattning/>
Socialstyrelsen er i gang med flere prosjekter som skal kartelegge konsekvensene av covid-19 pandemien. Nylig ble denne publisert: <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-8-7520.pdf>

73-punktsprogram om arbetsmarknadspolitiken

”Hög- eller lågkonjunktur spelar inte någon större roll, sysselsättningsgraden hos personer med funktionsnedsättning är betydligt lägre än för befolkningen i stort. ”Det här är oerhört kostsamt både för samhällsekonomin och den enskilde. Funktionsrättsrörelsen är beredd att ta tag i problemen och idag överlämnar vi – 50 organisationer – vårt eget 73-punktsprogram om arbetsmarknadspolitiken”, säger Elisabeth Wallenius, ordförande Funktionsrätt Sverige.”

<https://funktionsratt.se/wp-content/uploads/2021/06/Nodvandiga-reformer-Rorelsens-73-punktsprogram.pdf>

Åland

Förbundet ger ut en barnbok om Rättigheter Pussel är en bok som på ett roligt, empatiskt och lättförståeligt sätt berättar att alla människor är olika och alla är lika mycket värda. Med hjälp av djuren i bokens berättelse ges exempel på olika funktionsnedsättningar. Att prata om funktionsnedsättningar ska vara något helt naturligt.

Vi saknade en bok riktad till barn om FN:s funktionsrättskonvention som på ett lockande och spännande sätt berättar om allas lika rättigheter. Pussel riktas förutom till barnen också till hela samhället och även vuxna som läser boken får kunskap om rättigheter för personer med funktionsnedsättningar.

Förbundet ville genom Pussel skapa en bok som är något mer än ett vanligt utbildningsmaterial - en bok som barnen själva vill välja i biblioteket.

Vi formas ofrånkomligen av det samhälle vi lever i, och därför är det så viktigt att hålla fast i den öppenhet och respekt för andra människor som barn ofta har naturligt. Vi behöver också våga prata om att vi är olika, men när vi gör det utgå från att vi alla är precis lika mycket värda.

Vi hoppas att bokens berättelse ska leda till intressanta frågor och diskussioner bland barn och personal inom förundervisningen på Åland. Pussel lanseras lagom till att förundervisningen inleder sin verksamhet efter sommaren. Tanken är att boken ska öka kunskapen om personer med funktionsnedsättning och mänskliga rättigheter och att den ska kunna användas i samband med att den nya läroplanen för barnomsorgen på Åland implementeras.

4. Aktuelt fra Nordens ministerråds sekretariat

Presentasjon av evalueringen av samarbeide på funksjonshindrede området 2021

v/ Joakim Tranquist, Tranquist Utvärdering

Utvärdering av det nordiska funktionshinderssamarbetet 2018–2020

Presentation för Funktionshinderrådet

2021-09-02

Utvärdering av:

- Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder
- Nordiska ministerrådets handlingsplan för funktionshinderssamarbete
- Nordens välfärdscenters roll inom funktionshinderssamarbetet
- Nordiska verksamheten kring dövblindhet
- Stödordningen för funktionshindersorganisationernas nordiska samarbete

Syfte med utvärderingen

- Utvärderingen ska **sammanställa erfarenheter och synpunkter** bland relevanta intressenter samt föreslå rekommendationer och eventuella justeringar till organiseringen av samarbetet.
- Utvärderingen ska ligga till grund för beslut i Nordiska ministerrådet om fortsatt nordiskt funktionshinderssamarbete och **behov av eventuella justeringar** vad gäller formerna för samarbetet.

Nordisk nytta

- MR-S samarbetsprogram 2017–2021:
- *“nordisk nytta ska vara en grundläggande princip för samarbetet. Principen innebär att länderna upplever ett mervärde i att vissa uppgifter analyseras och/eller löses på det nordiska planet för att öka nordisk kompetens och konkurrenskraft*
- *“nordisk nytta skapas genom att de nordiska länderna kan utbyta erfarenheter för att hitta bra metoder och intelligenta lösningar för att säkerställa inkludering av utsatta grupper”.*

Slutsatser

- Det finns en stor samstämmighet kring nyttan av ett nordiskt funktionshindersamarbete.
- Delarna inom funktionshindersamarbetet fungerar väl och har utvecklats över tid.
- Mervärde skapas i första hand genom olika nätverk för kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan aktörer i hela Norden.
- Medför en ökad kapacitet kring arbetet med funktionshinder i ett både nationellt och nordiskt perspektiv.
- Delarna bidrar på olika sätt till nordisk nytta kring funktionshinderperspektivet, men behov finns av utveckla och klargöra förutsättningarna för funktionshindersamarbetet i stort.

Rekommendationer

- Förnyat mandat för Funktionshinderrådet. Tydliggör särskilt rollen för integrering av ett funktionshinderperspektiv inom det nordiska samarbetet.
- Det interna nätverket för integrering av funktionshinderperspektivet bör få ett nytt mandat av ledningsgruppen för NMRS och Generalsekreteraren.
- Påbörja en sakområdesinriktad dialog mellan Funktionshinderrådet och sektorerna och verksamheterna inom NMR i syfte att erbjuda praktiska inspel om hur det skulle vara ändamålsenligt att arbeta vidare med ett funktionshinderperspektiv.

- Etablera ett forum för nordiskt samarbete för unga med funktionsnedsättning vid sidan av Funktionshinderrådet. Involvering kan ske genom arbetsutskottet och sekretariatet.
- Ta bort Funktionshinderrådets roll i beslut kring enskilda ansökningar om medel från stödordningen. Beslutsfattande inom stödordningen bör ske vid NVCs kansli, medan Funktionshinderrådet informeras och konsulteras kring strategiska utlysningar och eventuella inriktningar för finansieringen.
- I syfte att tydliggöra det samlade funktionshindersamarbetet föreslås att handlingsplanen ersätts med ett funktionshinderpolitiskt program.
- Utgår från temaområdena hållbarhet, mänskliga rättigheter och fri rörlighet samt önskade: erfarenhetsutbyte, funktionshinderintegrering, kunskapsproduktion.
- NVC, Funktionshinderrådet, stödordningen, dövblindverksamheten samt ett forum för nordiskt samarbete för unga med funktionsnedsättning utgör en fast del av detta program.
- Till programmet kan enskilda projekt knytas löpande efter behov, vilket initieras efter dialog med och genom separat finansiering från berörda sektorer och verksamheter inom NMR.
- NVC samordnar, följer upp och redovisar arbetet med programmet. NVC får en tydligare roll som beställare av kunskapsproducerande projekt, och i mindre grad som utförare.
- En samordning av programmet finansieras med fördel av MR-SAM i syfte att skapa tydligare mandat att verka tvärssektoriellt inom det nordiska samarbetet.

Evalueringen blir lagt fram 5. oktober för EK-S sammens med redegjørelsen for Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder och aktiviteter i Handlingsplanen för nordiskt samarbete om funktionshinder 2018-22

5. Aktuelt fra Nordens velferdssenter

v/ Kai Koivumäki, Verksamhetsledare/Operations manager, Nordens velferdssenter

Info om Nordens velferdssenter (NVC)

En institution inom Nordiska ministerrådets social- och hälsosektor, koordineringsansvar ligger hos ämbetsmannakommittén för social- och hälsopolitik, ÄK-S

Bidrar till utvecklingen av insatser på välfärdsområdet i Norden

- Välfärdspolitik
- Folkhälsa
- Funktionshinder
- Integration

Kontor i Stockholm med 17 medarbetare og 6 medarbetare på kontor i Helsingfors.

NVC plass under Nordisk Ministerråd

Aktuella projekt

- Covid19 och social isolering, 2021-2022, projektledare Kaisa Kepsu
- Barn och ungdomar och konsekvenser av Covid19, 2021-2024; Projektledare Merethe Løberg, Rekrytering av experter och ungdomsrepresentanter från Norden, Funktionshindersrådet: Margrét Lilja Aðalsteinsdóttir, OBI, Island <https://nordicwelfare.org/nb/projekt/nordisk-samarbeid-om-barn-og-unges-muligheter-for-deltakelse-og-utvikling-i-kjolvannet-av-covid-19-pandemien/>
- Framtidens arbetsliv, projektledare Lars Lindberg, ska avslutas i september, publikationer (Kunskapssammanställning, Verktygslåda, Exempelsamling) kan hittas <https://nordicwelfare.org/nb/projekt/framtidas-arbeidsliv/>
- Vård och omsorg på distans har avslutats, men fortsätter som ett nytt projekt, projektledare Bengt Andersson, <https://nordicwelfare.org/nb/projekt/helse-og-omsorgstjenester-pa-avstand/>
- Folkhälsa, projektledare Pia Nevala Westman, <https://nordicwelfare.org/nb/projekt/kosthold-og-fysisk-aktivitet-hos-eldre-voksne-i-norden/>

Nytt nr i NVC sitt tidsskrift: Nordisk välfärdsforskning

https://www.idunn.no/nordisk_valfardsforskning

Nordisk välfärdsforskning Nordic Welfare Research

NR.1 | 2021 | ÅRG. 6

Tidsskriftet inneholder 8 artikler som omhandler flere sider av det nordiske velferdssamfunnet. Spesielt relevant for funksjonshinderrådet er artikkelen til Hanna Egard og Per Olof Hedvall.

De drøfter situasjonen for personer med store funksjonsnedsettelse i Sverige i artikkelen «'Tur att jag inte blev omprövad i år' – samtal om ett villkorat liv med personlig assistans». Sverige har hatt store kontroverser om nedbyggingen av ordningen med personlig assistanse, og i dette bidraget belyses sosiale og personlige erfaringer med å ha – og å miste – økonomisk støtte til personlig assistent. https://www.idunn.no/nordisk_valfardsforskning/2021/01/tur_att_jag_inte_blev_omprvad_i_aar_samtal_om_ett_villk

6. Samarbeidet med det finske ordførerskapet for Nordisk ministerråd 2021

Status oppsummering fra det Finske Ordførerskapet.

v/ Tea Hoffrén, Planerare, Social- och hälsovårdsministeriet, Avdelningen för välfärd och tjänster

Finnish presidency 2021

- Building Back Better: Disability Leadership and the Way Forward 9.2.2021 –webinar
- COSP Nordic Side Event: Building Back Better by strengthening the implementation of Article 19 of the UNCRPD 17.6.2021
- Nordic seminar: Indigenous peoples: language, culture, and life cycle 31.8.-1.9.
- 3 Council meetings and theme meetings on National Action Plans, EU Disability Policy and Independent Living and Personal Budgets etc.

Uudelleentwiittasit

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö @STM_Uutiset

Suomi on järjestämässä tänään 17.6. klo 15.30 YK:n vammaissopimuksen osapuolikokouksen sivutapahtumaa. Ministeri @KristaKiuru painottaa avauspuheenvuorossa vammaisten henkilöiden oikeuksien turvaamista koronapandemian jälkeisessä jälleenrakennuksessa.

stm.fi/-/vammainen-h...

2 02 in . 17 kesäkuu 2021 . Twitter Mah Ann

democratic, that was one of the most inspiring moments despite all horrible things that happened, that the Nordic Ministry was able to work together on these topics. If you have questions write them in the chat.

A

7. Samarbeidet med neste års norske ordførerskapet for Nordisk ministerråd

2022

v/ Anna Bjørnshol, Avdelingsdirektør, avdeling for likestilling og universell utforming, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir)

Utkast til plan for Norges ordførerskap for Funksjonshinderrådet 2022

Oppsummering av forslag og innspill møte 11. juni 2021

Tema for møte: Planlegging av Norges ordførerskap for Råd for nordisk samarbeid om funksjonshinder (Funksjonshinderrådet)

Deltakere

- Anna Bjørnshol, påtroppende ordfører for Funksjonshinderrådet. Avdelingsdirektør, avdeling for likestilling og universell utforming, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir)
- Eva Buschmann, medlem av Funksjonshinderrådet. Leder av Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon
- Maren Anna Lervik, Fagdirektør på område: Likestilling og ikke-diskriminering, særlig knyttet til nedsatt funksjonsevne
- Per-Christian Wandås, medlem av Funksjonshinderrådet (Endrer rolle fra vara til fast medlem i Norges ordførerskaps periode.) Seniorrådgiver Helsedirektoratet, avdeling kommunale helse- og omsorgstjenester,
- Maria Montefusco, Sekretær, Råd for nordisk samarbeid om funksjonshinder, Nordens velfærdscenter
- Gunnar Michelsen, påtroppende sekretær, Råd for nordisk samarbeid om funksjonshinder, Nordens velferdssenter

Norge skal ha ordførerskapet i det avsluttende året i Nordisk ministerråds handlingsplan for samarbeid på funksjonshider området (perioden 2018-22) som har tre satsingsområder: Menneskerettigheter, bærekraftig utvikling og fri bevegelse. Innenfor hvert område er det tre aktiviteter, og handlingsplanen er tverrsektoriell.

I 2022 vil Nordisk ministerråd utarbeide en ny handlingsplan for arbeidet på funksjonshindrede området. Den nye nordiske handlingsplanen på dette området må kobles tydelig til Nordens Råds visjoner om at Norden bli verdens mest bærekraftige og integrerte region fram mot år 2030. Nordisk ministerråd skal satse spesielt på:

- **Et grønt Norden** – Sammen vil vi fremme en grønn omstilling av samfunnene våre og arbeide for karbonnøytralitet og en bærekraftig sirkulær og biobasert økonomi.
- **Et konkurransedyktig Norden** – Sammen vil vi fremme grønn vekst i Norden basert på kunnskap, innovasjon, mobilitet og digital integrering.
- **Et sosialt bærekraftig Norden** – Sammen vil vi fremme en inkluderende, likestilt og sammenhengende region med felles verdier og styrket kulturutveksling og velferd.

Det Norske ordførerskapet vil i 2022 bidra i arbeidet med å fullføre en handlingsplan og legger føringer for en ny handlingsplan.

Temaer

Det Norske ordførerskapet ønsker primært å løfte fram og jobbe med følgende temaer:

Universell Utforming som strategi for et bærekraftig Norden

I Norge er det et politisk mål at alle samfunnsområder skal bli universelt utformet. Dette målet ønskes også for Norden. Det norske ordførerskapet har tatt initiativet til et utredningsprosjekt om de samfunnsøkonomiske gevinstene av universell utforming på ulike samfunnssektorer i Norden.

Det norske ordførerskapet ønske å arrangere en Nordisk konferanse om universell utforming som strategi i løpet av 2022.

Konsekvenser av kriser for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Covid 19 pandemi som forstørrelsesglass på samfunnets inklusjon av mennesker med nedsatt funksjonshemmede.

Hva lærte vi om konsekvenser av kriser for mennesker med nedsatt funksjonsevne:

- Om funksjonshindrede perspektivet i Nasjonale og lokale beredskapsplaner
- Om konsekvensene for tilgang til utdanning og konkurransevne i arbeidslivet
- Om de helsemessige og sosiale konsekvensene

Rettigheter og levekår for utviklingshemmede.

Det norske ordførerskapet ønsker at aktualisere arbeidsdeltakelse for personer med utviklingshemming i det Nordiske samarbeidet. Deltakelse i arbeid er både viktig for den enkeltes økonomi og for verdiskapingen i samfunnet. For personer med utviklingshemming er deltakelse i arbeidslivet sentralt for å kunne ha et selvstendig og sosialt liv, oppleve mestring og ha god helse. Det arbeides med en stortingsmelding om rettigheter og levekår for utviklingshemmede.

Implementering av FN konvensjonen om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne i kommunene.

Det er en felles Nordisk utfordring å utvikle gode modeller og strategier for å implementere konvensjonene i tjenester, skole, arbeidsliv på kommunalt nivå. Det norske ordførerskapet ønsker å drøfte erfaringer og kunnskap om dette i 2022. En Nordisk erfarings og kunnskapsoppsummering vil bidra til å utarbeide kompetansehevingsmateriell og opplæringsstrategi for implementering av FN konvensjonene i kommunene.

Urfolk, mennesker med nedsatt funksjonsevne og funksjonshemmede barrierer

I tillegg til det foregående temaene oppfordres det Norske ordførerskapet av sekretariatet for Funksjonshindrerådet om å vurdere aktiviteter innenfor handlingsplanen pkt. Om "Ursprungsbefolkning och funktionshinder"

Dette er et område som det per i dag ikke er iverksatt tilstrekkelige aktivitet på.

Forslaget er at sekretariatet for Funksjonshindraderådet tar initiativ til et møte med det Norske ordførerskapet i august 2021 for å diskutere muligheter til å utarbeide en aktivitet på dette punktet i handlingsplanene.

En diskusjon på dette punktet kan ta utgangspunkt i den prosjektbeskrivelsen av prosjektet «Urbefolkning og funksjonsnedsettelse / Indigenous peoples and disability» som Funksjonshinderrådet utarbeidet i 2020-2021.

Kort beskrivelse av prosjektet:

Målet med prosjektet er å bedre levekårene for personer med nedsatt funksjonsevne som identifiserer seg som samisk eller som inuitt i Norden. Prosjektet er basert på politiske anbefalinger fra tidligere prosjekter innen nordisk samarbeid, samt rapporter om levekår og rettigheter for målgruppen i Finland, Grønland, Norge og Sverige. Nordens velferdssenter har tidligere gjennomført to prosjekter som er relevante for søknaden: samiske personer med nedsatt funksjonsevne og demens og urfolk i Norden. Prosjektets mål er i tråd med anbefalingene fra et møte i ILO Expert Group om personer med nedsatt funksjonsevne i 2016. Prosjektet utvikler kunnskap om personer med nedsatt funksjonsevne i Nordens urfolk og bidrar dermed med verdifull kunnskap for gjennomføringen av FNs rettighetskonvensjoner som konvensjonen om rettigheter til personer med nedsatt funksjonsevne (UNCRPD), Barnekonvensjonen (CRC) og ILO-konvensjonen 169 om urfolk, og Agenda 2030. Prosjektet bidrar også til gjennomføringen av Nordisk ministerråds samarbeidsprogram for arktisk samarbeid 2018-21, Vår visjon 2030, Barne- og ungdomsstrategi og Handlingsplan for funksjonshindersamarbeid 2018-22. Prosjektet kan også undersøke om informasjon om COVID-19 og konsekvensene av pandemien har vært tilgjengelig for målgruppene.

De sentrale prosjektmålene er:

- Økt kunnskap om UNCRPD, CRC, urfolksperspektiver på velferdstjenester og brukermedvirkning i samiske og Grønlandske samfunn
- Etablering av et nettverk av nordiske og andre arktiske forskere innen urfolk og funksjonshemming.

- *Etablering av et nettverk av samiske og inuitt-frivillige organisasjoner, kommuner, nasjonale og regionale myndigheter og andre interessenter innen urfolk og funksjonshemming, inkludert demens.*

Tentativ plan for det Norske ordførerskapets aktiviteter i 2022

I 2022 planlegges det tre møter i Funksjonshinderrådet. Hvert av de tre møtene vil ha fokus et av det norske ordførerskapets satsingsområdet. I tillegg planlegges det en Nordisk konferanse om universell utforming, og et arrangement på FN sin årlige konferanse om konvensjonene rettigheter med nedsatt funksjonsevne

Møte nr. 1 i Råd for nordisk samarbeid om funksjonshinder

Tidspunkt: Vinter 2022 (Ultimo januar – medio februar)

Sted: ?

Tema: Konsekvenser av kriser for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Stikkord:

- Om funksjonshindrede perspektivet i Nasjonale og lokale beredskapsplaner
 - o Funksjonshinder perspektivet i nasjonale og lokale beredskapsplaner.
 - Eks.: Skogbrann i Sverige, vulkanutbrudd på Island, flom i Norge
 - Beredskap som del av FN konvensjonen
- Om konsekvensene for tilgang til utdanning og konkuranseevne i arbeidslivet
 - o Erfaringer fra arbeidsmarked og utdanning etter covid 19 pandemien
- Om de helsemessige og sosiale konsekvensene
 - o Beredskap i hjemmebaserte tjenester ved en pandemi

- <https://www.fhi.no/publ/2021/skandinavisk-forskning-om-konsekvenser-av-covid-19-pa-velferd-likestilling--/>

Alternative for møte nr.1 er å legge det i tilknytning til: " Global Disability Summit on 15 - 17 February 2022 (GDS22)". The International Disability Alliance and the Government Norway will host the second Global Disability Summit. The summit will be mainly virtual.

The Summit will mobilize efforts for the implementation of the Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD), the principle of leaving no one behind and on building back better and more inclusive with regards to Covid-19.

<https://www.internationaldisabilityalliance.org>

Nordisk side arrangement på "15th Conference of State Parties to the Convention of the Rights of Persons with Disabilities"

Tid: Juni 2022

Sted: New York

Tema: ?

Det norske ordførerskapet er sentralt i valg av tema for på det side arrangementet som Nordens Velferdssenter er arrangør av ved FN sin årlige konferanse om konvensjonene rettigheter med nedsatt funksjonsevne.

Målgruppen for dette side arrangementet er FN delegater, men side arrangementet er en arena for å løfte opp Nordiske erfaringer, problemstillinger og aktivitet som har internasjonal verdi.

Denne aktiviteten må planlegges i god tid på forhand.

Møte nr.2 i Råd for nordisk samarbeid om funksjonshinder

Tidspunkt: Sommer 2022 (Ultimo juni)

Sted:?

Tema: Implementering av FN konvensjonen om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne i kommunene.

- Det er en felles Nordisk utfordring å utvikle gode modeller og strategier for å implementere konvensjonene i tjenester, skole, arbeidsliv på kommunalt nivå. Det norske ordførerskapet ønsker å drøfte erfaringer og kunnskap om dette i 2022. En Nordisk erfarings og kunnskapsoppsummering vil bidra til å utarbeide kompetansehevingsmateriell og opplæringsstrategi for implementering av FN konvensjonene i kommunene.
- Ønske om et 2 dagers ekspertseminar om dette tema.

Nordisk konferanse om Universell Utforming

Tidspunkt: Ultimo august – premio september

Sted: ?

Stikkord:

- Tema knyttes opp mot handlingsplanens punkt om bærekraftig samfunnsutvikling - Universell utforming, deltakelse og demokrati, og Inkluderende arbeidsliv i Norden.
- Presentasjon av rapport om samfunnsøkonomiske gevinstene av universell utforming på ulike samfunnssektorer i Norden.
- Universell utforming av arbeidsliv og EU direktiv om tema
- Universell utforming som sektorovergripende strategi og tema
- Universell utforming av skoler, digitale og fysiske, og utdanning
- Universell utforming og transport, turisme og kultur

Møte nr. 3 i Råd for nordisk samarbeid om funksjonshinder

Tid: Høst 2022 (i forbindelse med Nordisk råd sin sesjon)

Sted: ?

Tema: Rettigheter og levekår for utviklingshemmede – rett til arbeid

Stikkord:

- Tema knyttes opp mot stortingsmelding om sikring av utviklingshemmedes menneskerettigheter og levekår. Stortingsmeldingen legger vekt på tiltak som sikrer utviklingshemmede retten til arbeid, herunder tilrettelagt yrkesfagutdanning
- Mulig eksklusjon: <https://stiftelsensor.no> SOR – Alle er med, eller
- https://heltmed.no/de-gode-historiene/nyheter-fra-helt-med/ny-bok-om-arbeidsinkludering-for-personer-med-utviklingshemming?fbclid=IwARoZdtEoT_e8O1S7A2qu3oGMrHwjZlsSJ4ySaGQrcN4rAer_wSXkLgA5W9Q
- Personer med utviklingshemming og brukerstyrt personlig assistanse (BPA) Rapport om tema kommer ultimo 2021
- *Tema knyttes opp mot*
https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/nasjonale-konferanse-om-hatefulle-ytringer-hva-er-status-sa-langt-og-hvordan-skal-vi-jobbe-videre/id2850101/?fbclid=IwARo6H1vzV_94z271lKQi7dQCVxhWidw25nw3A17S7RyYJggafDwdFWH-cu8

8. Rådets søkelys på barn- og ungdom med nedsatt funksjonsevne

Ungdomsrepresentantene utrykte støtte til evalueringen sin anbefaling om å etablere et eget samarbeidsråd for ungdomsrepresentanter. En slik etablering vil bidra til å styrke søkelyset på barn- og ungdom med nedsatt funksjonsevne, og løfte dette perspektivet i det Nordiske samarbeidet.

9. Nordiskt-arktiskt samarbeite om funksionshinder

Diskusjon og refleksjon om prosjektet: Indigenous peoples and disability. Funksjonshindrede rådet sin rolle som reference group. Nätverksmöte nordiskt-arktiskt samarbeite om funksionshinder Seminaret ble gjennomført 31 August og 1 September, dvs. dagene før dette rådsmøtet.

THL oppsummerer seminarprogrammet slik:

"How do we respect and implement rights of indigenous people with disabilities in the Nordic region? What are the challenges to meet the needs of indigenous people with dementia in sparsely populated areas?"

This two day online event will focus on the rights of indigenous persons with disabilities, while taking special account of people with dementia. The first day of this webinar will raise the issue of how the human rights intersect, highlighting key human rights obligations and recommendations from the perspective of both indigenous peoples and persons with disabilities. The second day of this webinar will focus on a vision and provision of future language- and culture-sensitive services particularly in sparsely populated areas, with a life cycle perspective.

The seminar is organised in cooperation between Nordic Welfare Centre, Nordic dementia network, Council of Nordic Cooperation on Disability, Ministry of Social Affairs and Health in Finland, Finnish Institute for Health and Welfare (THL), the Sámi Parliament in Finland, SámiSoster, Finnish Advisory Board for the Rights of Persons with Disabilities VANE and Finnish Human Rights Centre.

The seminar is part of the Finnish presidency in the Nordic Council of Ministers."

Programme at [the website of Nordic Welfare Centre](#)

Fra <https://thl.fi/fi/ajankohtaista/tapahtumat/tapahtumakalenteri/-/event/7715017>

Møtet ber arbeidsutvalget drøfte hvordan arbeidet med dette tema og aktivitet i handlingsplanene kan gjennomføres.

10. Nordisk ministerråds handlingsplan

Diskusjon om status for handlingsplanens aktiviteter

Rådsmedlemmene diskuterte status for handlingsplanens aktiviteter inklusive funksjonshinderperspektivet i Nordisk ministerråds virksomhet.

Til grunn for diskusjonene var følgende rapporter:

- [Handlingsplan för nordiskt samarbete om funktionshinder 2018-22](#)
- [Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder – Årsrapport 2020.](#)
- Utkast til rapport til Nordisk embetsmannskomiteé for sosial- og helsepolitikk (EK-S)
- [Utkast til rapporten «Ett nordiskt samarbete för alla – Funktionshindersintegrering 2021»](#)

Funktionshindersrådet har gjennom sitt mandat ett koordinerende ansvar for at handlingsplanen gjennomføres. Handlingsplanene har tre fokusområder:

1. Mänskliga rättigheter,
2. Hållbar utveckling
3. Fri rörlighet

Status for aktivitetene under disse punktene:

Avsluttede aktiviteter:

Aktivitet 1.3 Barn og unga med funksjonsnedsettning

Aktivitet 2.2 Universell utforming, delaktighet og demokrati

Aktivitet 2.3 Inkluderande arbetsliv

Aktivitet 3.2 Studentmobilitet og funksjonshinder

Aktivitet 3.3 Smarta inkluderande städer

Pågående aktiviteter:

Aktivitet 1.1 Insatser för att stötta implementering av UNCRPD

Aktivitet 2.1 Integring av funksjonshindersperspektiv i ministerrådets verksamhet

Aktivitet 3.1 Gränshinder och funksjonshinder

Ikke iverksatt:

Aktivitet 1.2 Ursprungsfolk och funksjonshinder

Noen stikkord gruppenes framlegg:

Gruppe 1:

Menneskerettigheter-

- Handicap konvensjonen. Ønske om en mer systematisk sammenligning av hvordan de konvensjonene søkes implementert og utøvd i Norden.
- Handicap konvensjonene og ulike kriser. Ønske om en Nordisk oversikt over hvordan funksjonshemmedes menneskerettigheter ivaretas når samfunnet utsettes for katastrofer pandemi, flom, orkan, brann osv. Hvordan tolkes og ivaretas dette tema i CRDP, og hvordan forvalter de nordiske landene dette.
- CRDP og klimamål. konsekvenser for mennesker med funksjonsnedsettinger. Hvordan blir mennesker med nedsatt funksjonsevne rammet av klimaendringer, og hvordan kan mennesker med funksjonsnedsettelse bidra til å avhjelpe klimautfordringene?
- Covid-19 pandemien og konsekvenser for barn og unge med foresatte med en funksjonsnedsettelse. Økonomiske og sosiale konsekvenser.
- Økonomiske rettigheter og menneskerettigheter for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Er økonomiske rettigheter «ordentlige» menneskerettigheter? Spørsmålet er blant annet en del av diskursen i Finland.
- Ønske om en strategi for å få en nordisk representant til Committee of on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD).
-

Gruppe 2:

- Jobbe videre med og nyansere de aktivitetene som er under dette punktet i handlingsplanen.
- Fokus i det videre arbeidet på hvordan kommer fra politikk på område til endringer i praksis.

- Utvikle heltetsdimensjonene i Universell Utforming av samfunnet til ikke bare å omfatte tilgjengelighet til og i samfunnet, men også til å delta i politikkutforming og samfunnsutvikling.
- Fortsatt fokus på og aktiviteter på inklusjon i arbeidslivet for arbeidssøkere og arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne.
-

Gruppe 3

- Pandemien har utfordret student mobiliteten i Norden, og belyst behovet for økt oppmerksomhet på funksjonshemmede barrierer i mobiliteten for mennesker med nedsatt funksjonsevne.
- Den digitale studenttilværelsen har vært utfordrende for mennesker med kognitive vansker.
- Universelt utformede studiesteder, student boliger og offentlig transport vil bidra til økt student mobilitet for mennesker med nedsatt funksjonsevne.
- Lovgivningen må følge intensjoner om mobilitet for studenter i Norden, og ulikheten rettigheter mellom landene er en utfordring.
- Fri rørlighet i Norden begrenses av utfordringer med blant annet å ta med personlig assistenter og service hunder.
- Ønsker en oversikt over hvilke standard tjenester kan man ta med mellom landene.

11. Kommende aktiviteter

September

- 14 Webinar "Today's knowledge for tomorrow's actions"
<https://nordicwelfare.org/nb/evenemang/todays-knowledge-for-tomorrows-actions-digital-miniconference/>
- 27-28 Seminarium om teckenspråk och mobilitet i Köpenhamn
<https://nordicwelfare.org/evenemang/seminarium-om-mobilitet-och-teckensprak-i-norden/>
- 29. AU-møte

Oktober og November

- 5-6 Redogørelse till ÄK-S 2021 om Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder och aktiviteter i Handlingsplanen för nordiskt samarbete om funktionshinder 2018-22 (skriftlig redegørelse)
- AU-møte
- 1.-4. Tredje rådsmøte i København i tilknytning til Nordisk Råds fællesmøder og Session, Danmark.01 – 04.11.2021
Redogørelse vid Nordiska rådets session i Köpenhamn
<https://www.norden.org/no/information/om-nordisk-rads-sesjoner>

Mulig merverdi av å arrangere neste møte samtidig som Nordisk Råd er sesjon holdes pressekonferanser, lunsjseminarer og møter som er arrangert av organisasjoner som Foreningen Norden. Det pleier også å være anledning til nettverksbygging i mer uformelle former på kveldstid.

- AU-møte

December og Januar 2022

- Overleveringsmøte og konstituering av nytt Arbeidsutvalg for 2022
- 8.-9. Velfärdsforum, Helsingfors. Rådet har ansvar for en parallelesesjon: Tema: "Social isolation and the Pandemic – persons with disabilities".
- AU-møte i januar
- Webinar series: Disability in the Nordic countries. National, regional, and local perspectives.: 1. Organisation of responsibilities
- Første møte I arbeidsgruppe om å utarbeide ny handlingsplan og strategisk samarbeidsform og former for finansiering for det Nordiske samarbeidet for samarbeid om funksjonshinder. Aktivitet gjennom hele året.

Februar

- Møte nr. 1 i Råd for nordisk samarbeid om funksjonshinder

Tema: Konsekvenser av kriser for mennesker med nedsatt funksjonsevne.
Alternative for møte nr.1 er å legge det i tilknytning til: "Global Disability Summit on 15 - 17 February 2022 (GDS22)". The International Disability Alliance and the Government Norway will host the second Global Disability Summit. The summit will be mainly virtual.
- Et Nordisk/Baltiske ekspertmøte om funksjonshindrade politikk.
Deltakere: Medlemmer av funksjonshindraderådet og byråkrater, akademikere og ledere av funksjonshindråde organisasjoner i de Baltiske landene.
- AU-møte

Arbeidsoppgaver:

Sekretariat og arbeidsutvalget

- Fortsette samarbeidet med det finske ordførerskapet og avslutte de gjenstående aktivitetene.
- Planlegge neste rådsmøte 1.-4. november i København
- Planlegge parallellsesjon på Velferdsforum i Helsinki i desember.
- Planlegge Baltisk-Nordisk ekspertseminar i februar 2022
- Utforme forslag til hvordan utarbeide ny handlingsplan eller politisk program for funksjonshinderarbeidet og mandat for funksjonshinderrådet fra 2023.
- Planlegge overføringen av det Finske ordførerskapet for 2021 til det Norske i 2022.
- Igangsette dialogen med det kommende Norske ordførerskapet for 2022.
- Implementerer modellen for integrering av barn- og ungdomsperspektivet i funksjonshindersamarbeidet.

Rådsmedlemmene:

- Følge opp prosessen med å integrere funksjonshinderperspektivet i Nordisk ministerrådets virksomhet, blant annet ved å delta i møte med det interne nettverket og i møter med Nordisk ministerråds sekretariat.
- Delta på ekspertseminar om tegnspråk og mobilitet.
- Besvare spørsmål fra sekretariat og arbeidsutvalg, og bistå i saksutredning og arrangementer.

Päivi Nurmi-Koikkalainen

Gunnar Michelsen

Ordförande

Sekreterare

Nordens välfärdscenter
Box 1073, SE-101 39 Stockholm
Besöksadresse: Slupskjulsvägen 30
Tel: +46 8 545 536 00
info@nordicwelfare.org

Nordens välfärdscenter
c/o Folkhälsan
Topeliusgatan 20
FI-00250 Helsingfors
Tel: +358 20 741 08 80
info@nordicwelfare.org